

REGLUR

um framkvæmd gæðaeftirlits með störfum endurskoðenda.

Markmið gæðaeftirlits.

1. gr.

Markmið gæðaeftirlits með störfum endurskoðenda er að tryggja að endurskoðendur og endurskoðunarfyrtæki ræki störf sín í samræmi við ákvæði laga nr. 79/2008 um endurskoðendur, síðareglur Félags löggiltra endurskoðenda og aðrar reglur sem taka til starfa endurskoðenda.

Umfang gæðaeftirlits.

2. gr.

Gæðaeftirlit felur í sér könnun á gæðakerfi endurskoðunarfyrtækis, gæðastjórnun endurskoðenda og skoðun vinnuskjala eftir því sem við á.

Gæðaeftirlitið skal fela í sér sannprófanir á að gæðakerfi, gæðastjórnun og frágangur vinnuskjala sé í samræmi við góða endurskoðunarvenju, skv. 9. gr., sbr. ákvæði til bráðabirgða II laga um endurskoðendur.

3. gr.

Gæðaeftirlitið nær til allra endurskoðenda sem sinna endurskoðun samkvæmt lögum um endurskoðendur. Gæðaeftirlitið getur beinst að endurskoðunarfyrtæki í heild sinni ef um sameiginlegt gæðastjórnunarkerfi er að ræða í fyrirtækinu og til einstakra endurskoðenda sem árita endurskoðuð reikningsskil.

Gæðaeftirlitið nær að jafnaði til hvers endurskoðanda eigi sjaldnar en á sex ára fresti. Endurskoðendur og endurskoðunarfyrtæki sem annast endurskoðun eininga tengdra almannahagsmunum skulu þó sæta gæðaeftirliti eigi sjaldnar en á þriggja ára fresti sbr. 1. og 2. mgr. 22. gr. laga um endurskoðendur. Endurskoðendaráð getur ákveðið örara eftirlit ef nauðsyn krefur, s.s. til að fylgja eftir tilmælum um úrbætur.

Sinni endurskoðunarfyrtæki eða endurskoðandi ekki tilmælum um gæðaeftirlit samkvæmt 1. mgr. 4. gr. eða veiti ekki nauðsynlega aðstoð og aðgang að upplýsingum skv. 8. gr. mun endurskoðendaráð grípa til viðeigandi ráðstafana samkvæmt lögum um endurskoðendur. Koma þá til álita ákvæði 17. gr. laga um endurskoðendur.

Gæðaeftirlitsmenn.

4. gr.

Félag löggiltra endurskoðenda skal annast gæðaeftirlit með störfum endurskoðenda í samráði við endurskoðendaráð sbr. 4. tl. 13. gr. laga um endurskoðendur.

Félag löggiltra endurskoðenda velur gæðaeftirlitsmenn að fengnu samþykki endurskoðendaráðs. Gæðaeftirlitsmenn skulu vera endurskoðendur með víðtæka reynslu af endurskoðunarstörfum. Þeir skulu ekki hafa hlotið áminningu í kjölfar gæðaeftirlits á síðustu þrem árum eða sitja í gæðanefnd Félags löggiltra endurskoðenda.

5. gr.

Félag löggiltra endurskoðenda skal hlutast til um að námskeið fyrir gæðaeftirlitsmenn sé haldið á hverju ári. Viðfangsefni námskeiðsins er að fjalla almennt um gæðakerfi, gæðastjórnun og vinnuskjöl endurskoðenda með hliðsjón af endurskoðunarstöðlum og síðareglum. Á námskeiðinu skal sérstaklega farið yfir verklagsreglur um framkvæmd gæðaeftirlitsins með áherslu á:

- 1) Gæðastjórnunarkerfi í endurskoðunarfyrtækjum.
- 2) Endurskoðunarferilinn með hliðsjón af endurskoðunarstöðlum.
- 3) Ákvæði laga um endurskoðendur varðandi óhæði og eignarhald.
- 4) Stjórnsýslurétt eftir því sem við á.
- 5) Kröfur til hæfni.
- 6) Ákvæði laga um gæðaeftirlit.

- 7) Kröfur um skjölun endurskoðunar.
- 8) Viðfangsefni endurskoðendaráðs.
- 9) Ábyrgð og hlutverk gæðaeftirlitsmanns.
- 10) Verkefni við gæðaeftirlit.

Framkvæmd gæðaeftirlits.

6. gr.

Við úthlutun verkefna til gæðaeftirlitsmanna skal gæta að eftirfarandi:

- a) Einn til tveir gæðaeftirlitsmenn skulu koma að hverju verkefni. Skal ákvörðun um fjölda miðuð við ætlað umfang verkefnis. Þegar verkefnið varðar einingu tengda almannahagsmunum skulu ætíð tveir gæðaeftirlitsmenn koma að verkefninu.
- b) Þeir sem starfa saman að gæðaeftirliti skulu ekki vera samstarfsmenn í endurskoðunarfyrirtæki.
- c) Þeir sem veljast til starfa sem gæðaeftirlitsmenn skulu sækja námskeið í gæðaeftirliti áður en gæðaeftirlit hefst.
- d) Gæðaeftirlitsmenn skulu staðfesta skriflega óhæði sitt samkvæmt 2. mgr. 15. gr. áður en gæðaeftirlit hefst.

7. gr.

Við gæðaeftirlit skal kanna hvort endurskoðandi og endurskoðunarfyrirtæki hafi uppfyllt eftirfarandi ákvæði laga um endurskoðendur:

- 1) Ákvæði 2. - 6. mgr. 3. gr. og 4. og 5. mgr. 4. gr.
- 2) Að gætt sé að óhæði endurskoðanda og endurskoðunarfyrirtækis í samræmi við ákvæði VI. kafla laganna.
- 3) Að gætt sé ákvæða 2. mgr. 8. gr. laganna um að endurskoðendur fylgi ákvæðum siðareglna sem settar hafa verið af Félagi löggiltra endurskoðenda í samræmi við þá málsmeðferð sem kveðið er á um í lögum um endurskoðendur.
- 4) Að við endurskoðun sé fylgt góðri endurskoðunarvenju eins og hún kemur fram í 9. gr. laganna sbr. og ákvæði II til bráðabirgða.
- 5) Að endurskoðendur hafi fullnægt skilyrðum um:
 - a. starfsábyrgðartryggingu samkvæmt 6. gr. laga um endurskoðendur,
 - b. endurmenntun samkvæmt 7. gr. laga um endurskoðendur,
 - c. búsföræði samkvæmt 2. tl. 1. mgr. 2. gr. laga um endurskoðendur.
- 6) Að endurskoðunarfyrirtæki uppfylli kröfur laga um skýrslu um gagnsæi samkvæmt 29. gr. laga um endurskoðendur.

8. gr.

Gæðaeftirlitsmenn skulu að jafnaði framkvæma gæðaeftirlit á tímabilinu september til desember ár hvert.

9. gr.

Endurskoðandi eða endurskoðunarfyrirtæki sem sætir gæðaeftirliti skal veita þeim sem sinnir gæðaeftirliti nauðsynlega aðstoð og aðgang að upplýsingum sem óskað er eftir við gæðaeftirlitið og getur ekki borið fyrir sig lagaákvæði um þagnarskyldu í því skyni að takmarka skyldu sína til þess að veita upplýsingar og aðgang að gögnum, sbr. 4. mgr. 22. gr. laga um endurskoðendur.

Verði endurskoðandi eða endurskoðunarfyrirtæki ekki við tilmælum skoðunarmanna um að veita aðgang að nauðsynlegum gögnum við framkvæmd gæðaeftirlits skulu skoðunarmenn þegar í stað senda skýrslu þar að lútandi til Félags löggiltra endurskoðenda. Félaginu ber svo fljótt sem verða má að fjalla um skýrsluna og senda niðurstöður sínar til endurskoðendaráðs sem tekur afstöðu til frekari meðferðar málsins á grundvelli laga um endurskoðendur.

10. gr.

Gæðaeftirlitsmenn skulu í störfum sínum m.a. styðjast við gátlista sem birtir eru í fylgiskjali með reglum þessum eftir því sem við á og taka saman skýrslu um niðurstöður sínar. Þeir skulu afhenda skýrsluna þeim aðila sem eftirlitið beinist að innan þriggja vikna frá því að gagnaöflun lauk.

Sá sem eftirlitið beinist að skal staðfesta móttöku skýrslunnar og gefst þá jafnframt kostur á að koma á framfæri innan tíu daga athugasemdum, sem gæðaeftirlitsmenn taka afstöðu til. Athugasemdir sem berast verða ásamt umsögn gæðaeftirlitsmanna hluti af eftirlitsskýrslunni. Endanleg skýrsla skal liggja fyrir tíu dögum síðar og send þeim sem gæðaeftirlitinu sætti.

Gæðaeftirlitsskýrslur skulu útbúnar með þeim hætti að nafnleyndar sé gætt. Sá sem eftirlitið beinist að fær afrit af endanlegri skýrslu.

11. gr.

Félag löggiltra endurskoðenda skal taka saman niðurstöður að loknu gæðaeftirliti og afhenda endurskoðendaráði eins fljótt og auðið er.

Efni eftirlitsskýrslu er trúnaðarmál.

12. gr.

Gæta skal fyllsta öryggis um meðferð gagna og trúnaðarupplýsinga við gæðaeftirlit. Gæðaeftirlitsmenn skulu ekki varðveita gögn eða upplýsingar sem varða störf þeirra að gæðaeftirliti loknu.

13. gr.

Endurskoðendaráð ber ábyrgð á varðveislu eftirlitsskýrslna. Skýrslur skulu varðveittar með tryggilegum hætti eigi skemur en í 7 ár.

Viðbrögð við niðurstöðu gæðaeftirlits.

14. gr.

Endurskoðendaráð metur niðurstöðu gæðaeftirlitsins og tekur afstöðu til frekari meðferðar á grundvelli ákvæða laga um endurskoðendur.

Þagnarskylda og vanhæfisástæður.

15. gr.

Gæðaeftirlitsmenn eru bundnir þagnarskyldu um allar upplýsingar sem þeir fá vitneskju um í störfum sínum, sbr. 30. gr. laga um endurskoðendur.

Ákvæði II. kafla stjórnsýslulaga nr. 37/1993 skulu gilda um vanhæfi gæðaeftirlitsmanna. Sé gæðaeftirlitsmaður vanhæfur skal annar kallaður til í hans stað. Gæðaeftirlitsmaður skal sjálfur upplýsa um aðstæður sem leitt gætu til vanhæfis hans.

Kostnaður við gæðaeftirlit.

16. gr.

Um kostnað af framkvæmd gæðaeftirlitsins fer skv. 4. mgr. 12. gr. laga um endurskoðendur.

17. gr.

Reglur þessar, sem eru settar samkvæmt heimild í lögum nr. 79/2008 um endurskoðendur, með síðari breytingum öðlast gildi 1. september 2012.

Frá sama tíma falla úr gildi reglur nr. 944/2011 um framkvæmd gæðaeftirlits með störfum endurskoðenda.

Endurskoðendaráði, 25. júní 2012.

Bjarnveig Eiríksdóttir.

Helga Harðardóttir.

Hildur Árnadóttir.

Ólafur B. Kristinsson.

Þórður Reynisson.

Fylgiskjal.**Gátlisti 1 – Almennar upplýsingar.****Skammstafanir:**

EL = Lög nr. 79/2008 um endurskoðendur.

Upplýsingar um endurskoðunarfyrtækið		Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í gæðastjórnunarkerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EV (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
1.	Er meirihluti atkvæðisréttar í höndum endurskoðenda eða endurskoðunarfyrtækja sem hlotið hafa viðurkenningu á Evrópska efnahagssvæðinu eða í aðildarríkjum stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu eða í Færeyjum?	EL, 2. mgr. 3. gr.			
2.	Er meirihluti stjórnarmanna endurskoðendur eða fulltrúar endurskoðunarfyrtækja sem hlotið hafa viðurkenningu á Evrópska efnahagssvæðinu eða í aðildarríkjum stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu eða í Færeyjum?	EL, 3. mgr. 3. gr.			
3.	Hefur endurskoðunarfyrtækið formlegt gæðakerfi?	EL, 4. mgr. 3. gr.			
4.	Eru nöfn og heimilisföng eigenda aðgengileg almenningi?	EL, 5. mgr. 3. gr.			
5.	Hefur endurskoðunarfyrtækið sótt um réttindi til endurskoðunarstarfa til efnahags- og viðskiptaráðuneytisins?	EL, 6. mgr. 3. gr.			
6.	Eru upplýsingar í opinberri skrá yfir endurskoðendur og endurskoðunarfyrtæki réttar?	EL, 4. gr.			
7.	Hefur endurskoðunarfyrtæki sem skráð er í opinberri skrá efnahags- og viðskiptaráðuneytisins verið tekið til gjaldprotaskipta eða beðið verulega álitshækki svo draga megi í efa hæfi þess til að uppfylla þær kröfur sem gerðar eru um endurskoðun í lögum um endurskoðendur?	EL, 4. mgr. 4. gr.			

Upplýsingar um endurskoðunarfyrirtækið - (firh.)	Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í gæðastjórnunarkerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EV (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
8. Hafa allir endurskoðendur endurskoðunar-fyrirtækisins í gildi starfsábyrgðartryggingu hjá váttryggingafélagi sem hefur starfsleyfi hér á landi vegna fjárhagstjóns sem leitt getur af ásetningi eða gáleysi í störfum hans eða starfsmanna hans?	EL, 1. mgr. 6. gr.			
9. Eru fjárhæðir starfsábyrgðartryggingar í samræmi við ákvörðun ráðherra?	EL, 2. mgr. 6. gr.			
10. Eru endurskoðendur endurskoðunarfyrirtækisins lögráða og hafa þeir haft forræði á búi sínu síðastliðin þrjú ár?	EL, 2. tl. 1. mgr. 2. gr.			
11. Hafa allir endurskoðendur endurskoðunar-fyrirtækisins fullnægt skilyrðum um endur-menntun?	EL, 7. gr.			

Gátlisti 2 – Innra gæðaeftirlitskerfi.

Skammstafanir:

EL = Lög nr. 79/2008 um endurskoðendur.

ISQC = International Standard on Quality Control.

Síðareglur = Síðareglur Félags löggiltra endurskoðenda.

Innra gæðaeftirlitskerfi	Tilvisun í lög, reglur og staðla	Tilvisun í gæðaeftirlitskerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EV (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
Almennar upplýsingar				
1. Hefur endurskoðandi/endurskoðunarfirmir teki sett upp og viðhaldið gæðaeftirlitskerfi þar sem fram koma reglur og fyrirmæli um eftirlitandi atriði: a) Ábyrgð stjórnenda á gæðamálum. b) Síðareglur. c) Samþykki nýrra eða áframhaldandi viðskiptasambanda og verkefna. d) Mannauðsmál. e) Gæðaeftirlit verkefna. f) Vöktun.	ISQC 1, gr. 16			
2. Eru reglur endurskoðunarfirmar tækisins skjalfestar og kynntar starfsmönnum?	ISQC 1, gr. 17			
Ábyrgð stjórnenda á gæðamálum				
3. Eru reglur og fyrirmæli um ábyrgð og skyldur stjórnenda í samræmi við 18. gr. og 19. gr. ISQC 1? a) Reglur og fyrirmæli sem i. hvetja til þess að áhersla sé lögð á gæði í endurskoðunarverkefnum. ii. tilgreina ábyrgð stjórnar á gæðaeftirlitskerfi b) Reglur og fyrirmæli um að sá aðili/aðilar sem hafa rekstrarlega ábyrgð á gæðaeftirlitskerfi hafi nægjanlega og viðeigandi reynslu og hæfni til að takast á við ábyrgðina og hafi til þess nauðsynlega heimild.	ISQC 1, gr. 18 og 19			

Innra gæðaeftirlitskerfi	Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í gæðaeftirlitskerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EY (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
<p>Stöðareglur (m.a. óhæði og þagnarskylda)</p> <p>4. Liggja fyrir reglur og fyrirmæli til að tryggja með hæfilegri vissu að endurskoðunarfyrirtækið og starfsmenn þess fari eftir reglum um óhæði? Sbr. óhæði eins og það er skilgreint í VI. kafla laga um endurskoðendur sem tryggja það að endurskoðandi framkvæmi eigi endurskoðun ef einhver þau tengsl eru á milli endurskoðandans og viðskiptavinar hans sem eru til þess fallin að vekja efa um óhæði hans hjá vel upplýstum þriðja aðila, svo sem atvinnutengsl, bein eða óbein fjárhagsleg tengsl eða viðskiptatengsl önnur en leiðir af endurskoðuninni.</p>	ISQC 1, gr. 21 EL, VI. kafli Stöðareglur, kafli 290			
5. Eru reglur um óhæði kynntar starfsmönnum?	ISQC 1, gr. 21			
6. Eru reglur um óhæði aðgengilegar starfsmönnum á innra neti, í handbók eða með öðrum hætti?	ISQC 1, gr. 21			
7. Eru til reglur og/eða fyrirmæli um viðbragðsskyldu endurskoðanda og starfsmanna ef óhæði er ógnað eða upp koma aðstæður sem gætu leitt til vanhæfis?	EL, 3. mgr. 19. gr. ISQC 1, gr. 21, 23 og 25			
8. Er það hluti af reglum endurskoðunarfyrirtækisins að kalla a.m.k. árlega eftir óhæðisstaðfestingu frá einstökum starfsmönnum?	ISQC 1, gr. 24			
9. Eru reglur um þagnarskyldu endurskoðanda í gæðaeftirlitskerfi endurskoðandans/ endurskoðunar-fyrirtækisins?	EL, 30. gr.			

Innra gæðaeftirlitskerfi	Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í gæðaeftirlitskerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EY (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
<p>Samþykki nýrra og áframhaldandi verkefna og viðskiptasambanda</p> <p>10. Liggja fyrir reglur og fyrirmæli um hvernig skuli staðtöð að samþykki nýrra og áframhaldandi verkefna og viðskiptasambanda til að tryggja með hæfilegri vissu að endurskoðandi/endurskoðunarfyrirtæki taki einungis í viðskipti viðskiptavinum og verkefni þegar fyrirtækið:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Hefur til þess getu og hæfni (m.a. tíma og mannafla). b) Uppfyllir síðareglur. c) Hefur yfirfarið heilindi viðskiptamanns. 	ISQC 1, gr. 26			
<p>11. Er tekið á eftirfarandi í reglunum:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Leiðbeiningar um öflun upplýsinga vegna samþykkis verkefna fyrir nýja viðskiptavinum, öflun upplýsinga vegna samþykkis núverandi verkefna og vegna nýrra verkefna hjá núverandi viðskiptavinum? b) Hvernig skuli bregðast við ef upp koma hágsmunaráreksrar í því að samþykkja verkefni fyrir nýjan eða núverandi viðskiptavin? c) Hvernig ber að skrá viðbrögð við álitamálum? 	ISQC 1, gr. 27			
<p>12. Liggja fyrir reglur og fyrirmæli um áframhaldandi verkefni og viðskiptasambönd sem taka á þeim aðstæðum þegar endurskoðandi/endurskoðunar-fyrirtæki fær upplýsingar, eður að vinna við verkefnið hefst, sem hefðu leitt til höfnunar verkefnisins hefðu þessar upplýsingar verið aðgengilegar fyrir?</p>	ISQC 1, gr. 28			

Innra gæðaeftirlitskerfi	Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í gæðaeftirlitskerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EV (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
Mannaúður				
13. Hefur endurskoðandi/endurskoðunarfyritækið sett sér reglur til að tryggja að mönnum þess sé nægjanleg að teknu tilliti til hæfni, getu og viðhorfs til síðareglna til að tryggja: a) að verkefni séu unnin í samræmi við lög og reglur og faglega staðla, b) að endurskoðunarfyritæki og/eða endurskoðendur veiti viðeigandi áritanir?	ISQC 1, gr. 29			
14. Hefur endurskoðandi/endurskoðunarfyritækið sett sér reglur um úthlutun ábyrgðar vegna verkefna til aðalendurskoðanda (c. engagement partner) og taka þær á: a) að aðalendurskoðandinn sé kynntur fyrir stjórn og lykilsjómendum viðskiptavina, b) að aðalendurskoðandi hafi hæfni, getu og heimild til að vinna verkefnið, c) að ábyrgð aðalendurskoðanda sé skilgreind og yfirfarin með honum?	ISQC 1, gr. 30			
15. Hefur endurskoðandi/endurskoðunarfyritækið sett sér reglur um úthlutun starfsfólks með hæfni og getu til þess að vinna verkefnið?	ISQC 1, gr. 31			

Innra gæðaeftirlitskerfi	Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í gæðaeftirlitskerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EV (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
Gæðamat verkefna (e. Engagement performance)	ISQC 1, gr. 32			
16. Eru til reglur og fyrirmæli til að tryggja með hæfilegri vissu að verkefni séu leyst í samræmi við lög og reglur og faglega staðla? Reglur og fyrirmæli ættu að innihalda: a) lýsingu á þeim atriðum sem eru nauðsynleg til að tryggja samræmi í gæðum verkefna, b) ábyrgð umsjónarmanna, c) ábyrgð gæðamats.				
17. Eru til reglur og fyrirmæli um hvenær vinna minna reyndra starfsmanna er yfirfarin af reyndari starfsmönnum?	ISQC 1, gr. 33			
18. Eru til reglur og fyrirmæli til að tryggja með hæfilegri vissu að haft sé samráð (e. consultation) vegna atriða sem fela í sér aukna áhættu og flóknari viðfangsefni?	ISQC 1, gr. 34 ISQC 1, gr. 43-44			
19. Eru til reglur og fyrirmæli um gæðamat vegna verkefna? Reglurnar og fyrirmælin skulu kveða á um: a) gæðamat vegna allra endurskoðaðra verkefna skráðra fyrirtækja á skipulegum verðbréfamarkaði, b) skilyrði sem kalla á gæðamat vegna annarra verkefna.	ISQC 1, gr. 35.			
20. Eru til reglur um eðli, tímasetningu og umfang gæðamats, m.a. að innra gæðamat skuli fara fram fyrir áritun endurskoðunar, könnunarverkefna og annarra verkefna?	ISQC 1, gr. 36			
21. Taka reglur um gæðamat á eftirfarandi atriðum: a) að mikilvæg málefni sé rædd við aðalendurskoðanda/umsjónarmann, b) yfirferð á ársreikningi o.fl., c) að skráning endurskoðunarinnu á mikilvægum matskenndum liðum sé skoðuð, mat teymis og niðurstöður, d) mat á því hvort áritun sem hefur verið valin sé viðeigandi.	ISQC 1, gr. 37			

Innra gæðaeftirlitskerfi		Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í gæðaeftirlitskerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EV (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
Gæðamat verkefna (e. Engagement performance) – (frh.)					
22.	Eru til sérstakar reglur um gæðamat vegna endurskoðunar á félögum sem skráð eru á skipulegum verðbréfamarkaði þar sem kveðið er á um að efturfarandi sé skodað: a) óhæði, b) samráð um álitamál eða flókin viðfangs-efni, c) skjölun á verulegum matsliðum sé fullnægjandi?	ISQC 1, gr. 38			
23.	Eru til reglur um skilyrði við val gæðamatsmanna og skráningu á vinnu þeirra?	ISQC 1, gr. 39-41			
24.	Eru til reglur um: a) skjölun á vinnu gæðamatsmanna, b) lausn ágreiningsmála sem upp kunna að koma við gæðamat?	ISQC 1, gr. 42-43			
25.	Eru til reglur um að frágangi skjala við lok endurskoðunar/könnunar sé lokið innan tiltekins tíma? (t.d. 60 daga sjá A54)	ISQC 1, gr. 45			
26.	Eru til reglur til að tryggja trúnað, geymslu, heilindi og aðgengi á endurskoðunargögnum?	ISQC 1, gr. 46			
27.	Eru til reglur um varðveislu gagna?	ISQC 1, gr. 47			

Innra gæðaeftirlitskerfi	Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í gæðaeftirlitskerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EV (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
Vöktun (e. Monitoring) 28. Er til staðar vöktun til þess að tryggja með hæfilegri vissu að reglur og fyrirmæli gæðaeftirlitskerfis sé viðeigandi, nægjanleg og skilvirk, m.a.: a) samtimavöktun kerfis og regluleg yfirferð a.m.k eins verkefnis hvers aðalendurskoðanda, b) ábyrgðaraðili vegna vöktunar sé skilgreindur, c) þeir aðilar sem áður hafa yfirfarið verkefni (e. quality control review) taki ekki þátt í gæðaeftirliti sömu verkefna (e. Inspection)?	ISQC 1, gr. 48			
29. Er farið yfir veikleika sem upp koma í gæðamati/gæðaeftirliti, settar fram leiðir til úrbóta og þeim fylgt eftir, m.a. yfirfarið með aðalendurskoðanda/viðeigandi umsjónarmönnum og starfsmönnum?	ISQC 1, gr. 49-53			
30. Hefur endurskoðandi/endurskoðunarfyrirtækið farið yfir niðurstöður vöktunar gæðaeftirlitskerfisins a.m.k. árlega með eigendum og öðrum starfsmönnum, m.a. stjórnendum?	ISQC 1, gr. 53			
31. Hefur endurskoðandi/endurskoðunarfyrirtækið reglur um kvartanir og ábendingar?	Stöðareglur, gr. 100.16 ISQC 1, gr. 55, 56 og 59			

Innra gæðaeftirlitskerfi		Tilvisun í lög, reglur og staðla	Tilvisun í gæðaeftirlitskerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EV (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
Skráning					
32.	Eru til staðar reglur og fyrirmæli um viðeigandi skráningu á gæðaeftirlitskerfi endurskoðanda/endurskoðunarfyrirtækisins til að tryggja gögn um skilvirkni einstakra þátta kerfisins?	ISQC 1, gr. 57			
33.	Eru til staðar reglur og fyrirmæli um varðveislu skjala vegna gæðaeftirlitskerfisins, fram yfir þann tíma þegar vöktun á sér stað og gengið er úr skugga um að farið sé eftir gæðareglum fyrirtækisins?	ISQC 1, gr. 58			

Gátlisti 3 – Gæðaeftirlit vegna endurskoðunarverkefna.

Skammstafanir:

EL = Lög nr. 79/2008 um endurskoðendur.
 ÁRS = Lög nr. 3/2006 um ársreikninga.
 Siðareglur = Siðareglur Félags löggiltra endurskoðenda.
 ISA = International Standards on Auditing.

Samþykki nýrra og áframlaldandi verkefna og viðskiptasambanda	Tilvisun í lög, reglur og staðla	Tilvisun í skráningarkerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EV (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
1. Hefur endurskoðandi metið óhæði endurskoðunar fyrirtækis og teymis gagnvart viðskiptavini?	EL, VI. kafli Siðareglur, kafli 210 og kafli 290, gr. 100-150 ISA 220, gr. 9-10			
2. Er til staðar ráðningarbref sem uppfyllir ákvæði ISA 210? a) Markmið og umfang endurskoðunar b) Ábyrgð endurskoðanda c) Ábyrgð stjórnenda d) Reikningsskilareglur e) Skýrslugerð	ISA 210, gr. 10 Sjá einnig ISA 260, gr. 14-15			
3. Ef um er að ræða endurskoðun í fyrsta skipti, hefur endurskoðandi rétt við fráfarandi endurskoðanda og kannað ástæður starfsloka.	EL, 2. mgr. 20. gr. Siðareglur, kafli 210, 9-14			
4. Ef um samstæðu er að ræða hefur endurskoðandi gengið úr skugga um að hægt sé að afla nægilegra endurskoðunargagna fyrir samstæðureiknings- skilin og einingar innan samstæðunnar?	ISA 600, gr. 50 ISA 600, gr. 12 og 32			

Niðurstaða gæðaeftirlitsmanna, ásamt tillögum til úrbóta:**Almenn umsögn:****Alvarlegar athugasemdir:****Ábendingar:**

Áhættumat	Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í skráningarkerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EV (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
<p>5. Eru upplýsingar um eininguna til staðar í vinnu-skjölum? Til dæmis:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Starfsemi b) Eignarhald c) Rekstrarform d) Fjármögnun e) Reikningskilareglur f) Viðskiptiaáætta g) Fjárhagslegir árangursmælikvarðar (Lítill verkefni sjá A41 og A132) 	<p>ISA 315, gr. 11</p>			
<p>6. Hefur eftirfarandi aðferðum verið beitt við áhættumat?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Fyrirspurnir b) Greiningaraðgerðir (Lítill verkefni sjá A10) c) Gagnaskoðun (Lítill verkefni sjá A16) 	<p>ISA 315, gr. 5 og 6</p>			
<p>7. Tekur áhættumat endurskoðunar mið af hættum á verulegru skekkju varðandi</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Reikningsskilin í heild b) Staðhæfingar mikilvægra liða reikningskilanna c) Vafa um rekstrarhæfi d) Svíksemi? 	<p>ISA 315, gr. 25 og gr. 27-29</p> <p>ISA 570, gr. 10</p> <p>ISA 240, gr. 16 og 44-47</p> <p>ISA 315, gr. 12 og 32</p>			
<p>8. Hefur verið lagt mat á það hvernig stjórnendur bregðast við verulegri áhættu með eftirlitsaðgerðum og áhrif þess á endurskoðunina? (Lítill verkefni sjá A45, A49 og A76-78, A80, A85, A87, A93-94 og A100)</p>				

Áhættumat	Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í skráningarkerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EV (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
9. Hafa mikilvægisþörkt verið ákveðin? a) Fyrir reikningsskilin í heild b) Fyrir einstaka liði reikningsskilanna ef við á (Lítil verkefni sjá A8)	ISA 320, 10 og 14			
10. Ef um samstæðu er að ræða hafa mikilvægisþörkt samstæðunnar og dótturfélaga eftir því sem við á verið ákveðin?	ISA 600, gr. 21-23			
11. Hefur endurskoðandi fengið upplýsingar um tengda aðila? Ef um tengda aðila er að ræða hefur áhætta verið metin? (Lítil verkefni sjá A20)	ISA 550, gr. 10-11 gr. 12-16			
12. Ef um samstæðu er að ræða hefur verið lagt mat á hættuna á verulegri skekkju í samstæðu-reikningsskilum vegna áhrifa mikilvægs dótturfélags?	ISA 600, gr. 30-31			

Niðurstaða gæðaeftirlitsmanna, ásamt tillögum til úrbóta:

Almenn umsögn:

Alvarlegar athugasemdir:

Ábendingar:

Skipulagning endurskoðunar	Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í skráningarkerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EV (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
13. Hefur endurskoðandi sett fram endurskoðunaráætlun á grundvelli áhættumats sbr. spurningar 5-10 þar sem kveðið er á um: a) Umfang verkefnisins b) Tímasetningu c) Endurskoðunarteymi? (Lítill verkefni sjá A11)	ISA 300, gr. 8			
14. Hafa endurskoðunarfyrirmæli verið gerð sem taka mið af áhættumati? (Lítill verkefni sjá A15)	ISA 300, gr. 9			
15. Eru endurskoðunarfyrirmæli til staðar til þess að mæta þeirri áhættu sem fram kom varðandi tengda aðila sbr. spurningu 11?	ISA 550, gr. 21-24			
16. Ef stuðst er við vinnu innri endurskoðanda hefur verið lagt mat á gildi þeirrar vinnu fyrir ytri endurskoðun og tekið tillit til þess við skipulagninguna?	ISA 610, gr. 8-9			
17. Ef um samsæðu er að ræða hafa fyrirælin tekið mið af áhættumati sbr. spurningu 12?	ISA 600, gr. 24-27			

Niðurstaða gæðaeftirlitsmanna, ásamt tillögum til úrbóta:

Almenn umsögn:

Alvarlegar athugasemdir:

Ábendingar:

Framkvæmd endurskoðunarverkefna	Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í skráningarkerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EV (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
18. Ef um er að ræða endurskoðun í fyrsta skipti, hefur endurskoðandi aflað endurskoðunargagna til þess að ganga úr skugga um að upphafsjöfnuður sé ekki verulega rangur? a) Rétt yfirfærsla frá fyrra tímabili b) Réttar reikningskilareglur c) Ef fyrra reikningsskil endurskoðuð i. Áritun fyrra endurskoðanda ii. Endurskoðunargögn	ISA 510, gr. 6			
19. Ef endurskoðandi telur innra eftirlit vera virkt, hefur verið framkvæmd fullnægjandi aðgerðaendurskoðun því til staðfestingar? a) Prófa eftirlitsaðgerðir b) Meta niðurstöðu og ákvarða þörf á gagnaendurskoðun c) Akveða notkun niðurstöðu frá f. ári Athuga verulega áhættu sbr. gr. 15 (Lítill verkefni sjá A18) Veljið eina eða tvær eftirlitsaðgerðir og sannreynið að svo sé.	ISA 330, gr. 10, 16-17			

Frankvæmd endurskoðunarverkefna	Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í skráningarkerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EV (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
20. Hefur lágmarksgagnaendurskoðun verið framkvæmd: <ul style="list-style-type: none"> a) fyrir allar verulegar hreyfingar í reikningskilunum, verulega efnahagsliði og skýringar, b) afstemming reikningsskila við undirliggjandi aðalbók/bókhaldsgögn ásamt skoðun á lokafærslum, c) vegna verulegra áhættuþátta (e. significant risk)? Veljið einn líð samkvæmt a) og einn áhættuþátt samkvæmt c) og sannreynið að svo sé.	ISA 330, gr. 18 ISA 330, gr. 20 ISA 330, gr. 21			
21. Ef beitt hefur verið gagnagreiningaraðgerðum til staðfestingar, uppfylla þær kröfur ISA 520? <ul style="list-style-type: none"> a) Áreiðanleiki gagna b) Ákveða væntingar c) Greina og bregðast við frávikum 	ISA 520, gr. 5			
22. Ef kallað var eftir ytri staðfestingum voru þær í samræmi við ISA 505 um framkvæmd og mat á niðurstöðum?	ISA 505, gr. 7, 10, 16			

Framkvæmd endurskoðunarverkefna	Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í skráningarkerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EV (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
23. Ef endurskoðandi stýðst við gögn frá sérfræðingum stjórnenda (management's experts) hefur eftirfarandi verið gert: a) Mat lagt á hæfni og óhæði b) Gögn sérfræðings yfirfarin c) Mat lagt á það hvort verk sérfræðings sé nægilegt og viðeigandi fyrir viðkomandi staðhæfingu	ISA 500, gr. 8			
24. Ef stýðst var við vinnu innri endurskoðanda voru endurskoðunargögn fullnægjandi fyrir endurskoðunina?	ISA 610, gr. 10-12			
25. Ef endurskoðandi byggir á vinnu sérfræðings, hefur hann lagt mat á þá vinnu?	ISA 620, gr. 12			
26. Hefur endurskoðunarfyrirmælum varðandi tengda aðila verið fylgt eftir með fullnægjandi hætti sbr. spurningu 15?	ISA 550, gr. 23-25			

Niðurstaða gæðaeftirlitsmanna, ásamt tillögum til úrbóta:

Almenn umsögn:

Alvarlegar athugasemdir:

Ábendingar:

Framkvæmd endurskoðunarverkefna - endurskoðun samstæðu	Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í skráningarkerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EV (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
Ef viðeigandi, skal svara eftirfarandi:				
27. Hefur endurskoðandi samstæðu metið hæfi endurskoðenda dótturfélaga (e. another auditors)?	ISA 600, gr. 19-20			
28. Hefur endurskoðandi samstæðu sett fram kröfur til endurskoðenda dótturfélaga um upplýsingar sem honum eru nauðsynlegar og lagt mat á þær?	ISA 600, gr. 40-45			
29. Hefur endurskoðandi samstæðu aflað gagna og yfirfarið vinnu endurskoðenda dótturfélaga?	EL, 1. mgr. 10. gr.			
30. Varðveittir endurskoðandi samstæðu afrit af vinnugögnum endurskoðenda dótturfélaga í þeim tilvikum þar sem endurskoðun þeirra fer fram í landi utan Evrópska efnahagssvæðisins?	EL, 2. mgr. 10. gr.			

Niðurstaða gæðaeftirlitsmanna, ásamt tillögum til úrbóta:

Almenn umsögn:

Alvarlegar athugasemdir:

Ábendingar:

Lok endurskoðunar	Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í skráningarkerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EV (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
31. Sýna skjöl endurskoðandans að nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna hefur verið aflað? a) Viðbrögð við mati á hættunni á verulegri skekkju reikningsskiðlanna b) Viðbrögð við hættunni á verulegri skekkju í staðhæfingum stjórnenda c) Niðurstöðu endurskoðunarinnar	ISA 500, gr. 6 ISA 330, 28 a) ISA 330, 28 b) ISA 330, 28 c)			
32. Hefur verið lagt mat á skekkjur og óleiðréttá mis- muni sem fram hafa komið við endurskoðunina og a) dregnar nauðsynlegar ályktanir vegna þeirra? b) gerð grein fyrir þeim í staðfestingarbréfi stjórnenda?	ISA 450, gr. 10, 14 og 15			
33. Hefur nægilegra gagna verið aflað til þess að leggja mat á rekstrarhæfi einingarinnar? (Lítil verkefni sjá A4-A5)	ISA 570, gr. 6-7 og 17			
34. Ef vafi leikur á um rekstrarhæfi hefur endurskoðandi komist að þeirri niðurstöðu að forsenda um framsetningu ársreiknings sé rétt? Ef svo er: a) hefur gagna verið aflað með sérstökum endurskoðunaraðgerðum? b) er gerð grein fyrir því í skýringum? c) er áritun viðeigandi?	ISA 570, gr. 16-17 gr. 18 gr. 19-20			

Lok endurskoðunar	Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í skráningarkerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EV (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
35. Hefur endurskoðandi yfirfarið ársreikning og lagt mat á að framsetning hans og skýringar séu í samræmi við settar reikningsskilareglur?	ISA 330, gr. 24			
36. Hefur verið kallað eftir staðfestingarbreyti stjórnenda (e. letter of representation) þar sem a.m.k. eftirfarandi kemur fram? a) Ábyrgð á framsetningu ársreiknings b) Allar viðeigandi upplýsingar veittar c) Allar færslur tímabilsins bókaðar d) Umsögn um matskennda liði e) Umsögn um tengda aðila ef við á f) Áhrif óleiðrétra mismuna ef við á	ISA 580, gr. 3, gr. 10-12 ISA 540, gr. 22 ISA 550, gr. 26 ISA 450, gr. 14 ISA 501, 9			
37. Var athugað hvort ástæða væri til þess að óska eftir lögfærðibreyti? Ef ástæða var til þess var því fylgt eftir í samræmi við leiðbeiningar?	ISA 580, 10-11			
38. Hefur endurskoðandi aflað endurskoðunargagna um atburði eftir lok reikningsárs sem kalla á breytingu reikningsskilanna eða sérstaka skýringu?	ISA 560, gr. 6 (og ISA 600, gr. 38-39 ef um samsíæðu er að ræða)			

Niðurstaða gæðaeftirlitsmanna, ásamt tillögum til úrbóta:

Almenn umsögn:

Alvarlegar athugasemdir:

Ábendingar:

Skýrslugjöf vegna endurskoðunar	Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í skráningarkerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EV (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
39. Hefur endurskoðandi farið yfir með stjórn: a) Helstu niðurstöður endurskoðunar? b) Ábendingar um verulega veikleika í innra eftirliti ef við á? (Lítill verkefni sjá A3-4)	ISA 450, gr. 12-13 ISA 260, gr. 16 ISA 265, gr. 11			

Niðurstaða gæðaeftirlitsmanna, ásamt tillögum til úrbóta:

Almenn umsögn:

Alvarlegar athugasemdir:

Ábendingar:

Árítanir	Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í skráningarkerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EV (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
40. Er áritun endurskoðanda í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla?	EL, 11. gr. ISA 700, 705, 706			

Niðurstaða gæðaeftirlitsmanna, ásamt tillögum til úrbóta:

Almenn umsögn:

Alvarlegar athugasemdir:

Ábendingar:

Annað	Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í skráningarkerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EV (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
41. Afið upplýsinga um þóknun vegna endurskoðunarinnar og leggið mat á hvort hún sé við það miðuð að hún geri endurskoðanda kleift að komast að rökstuddri niðursíðu í samræmi við þær faglegu kröfur sem eru settar fram í lögum um endurskoðendur og gilda almennt um störf endurskoðenda.	EL, 21. gr. Síðareglur, kafli 240			

Niðurstaða gæðaeftirlitsmanna, ásamt tillögum til úrbóta:

Almenn umsögn:

Alvarlegar athugasemdir:

Ábendingar:

Gátlisti 4 – Einingar tengdar almannahagsmunum.

Einingar tengdar almannahagsmunum		Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í gæðasjórnumarkerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EY (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
- Gæðakerfi					
1.	Er það hluti af reglum endurskoðunarfyrirtækisins: - að óhæði sé staðfest skriflega við endurskoðunarnefnd? - að greina endurskoðunarnefnd frá þjónustu sem er veitt auk endurskoðunarinnar? - að ræða við endurskoðunarnefnd hugsanlega ógnun við óhæði og þær verndarráðstafanir sem gerðar eru til að draga úr slíkri ógn?	EL, 1. tl. 4. mgr. 19. gr. EL, 2. tl. 4. mgr. 19. gr. EL, 3. tl. 4. mgr. 19. gr.			
2.	Fylgist endurskoðunarfyrirtækið með starfsíma endurskoðenda?	EL, 3. mgr. 20. gr.			
3.	Hefur verið birt skýrsla um gagnsæi á vefsetri endurskoðandans/endurskoðunarfyrirtækisins?	EL, 1. mgr. 29. gr.			
4.	Eru eftirfarandi atriði í skýrslu um gagnsæi: a) Lýsing á félagsformi og eignarhaldi? b) Lýsing á lagalegu og skipulagslegu fyrirkomulagi samstarfsfyrirtækja endurskoðenda sem það kann að tilheyra? c) Lýsing á stjórnskipulagi? d) Lýsing á innra gæðafirlitskerfi og yfirlýsing frá sjóm um skilvirkni þess? e) Upplýsingar um hvenær síðasta gæðafirlit fór fram?	EL, 2. mgr. 29. gr.			

Endurskoðun eininga tengdra almannahagsmunum - Gæðakerfi	Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í gæðastjórnunarkerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EY (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
f) Skrá yfir einingar tengdar almannahagsmunum sem fyrirtækið hefur annast lögboðna endurskoðun fyrir á næstliðnu fjárhagsári g) Upplýsingar um óhæðisreglur ásamt staðfestingu um að þeim hafi verið fylgt? h) Upplýsingar um endurmenntunartefnu? i) Upplýsingar um heildarveltu, sundurliðaða eftir þóknun fyrir endurskoðun og aðra þjónustu á næstliðnu fjárhagsári? j) Upplýsingar um grundvöllinn fyrir starfskjörum eigenda?				
5. Er skýrsla um gagnsæi undirrituð af stjórn endurskoðunarfyrirtækis eða af viðkomandi endurskoðanda ef hann er sjálfstætt starfandi?	EL, 3. mgr. 29. gr.			

Endurskoðun eininga tengdra almannahagsmunum - Gæðaeftirlit einstakra endurskoðunarverkefna	Tilvísun í lög, reglur og staðla	Tilvísun í gæðastjórnunarkerfi eða önnur gögn	Já / Nei eða EV (ekki viðeigandi)	Skýringar / rökstuðningur
1. Er starfstími endurskoðanda sem ber ábyrgð á endurskoðun einingar tengdrar almannahagsmunum lengri en 7 ár?	EL, 3. mgr. 20. gr.			
2. Hefur endurskoðandi staðfest óhæði skriflega?	EL, 19. gr.			
3. Vár gæðarynir (quality control reviewer) tilnefndur fyrir verkefnið?	ISA 220, gr. 19			
4. Voru mikilvægir þættir endurskoðunar yfirfarnir af gæðaryni?				
5. Hefur gæðarynir staðfest a) Mat á óhæði? b) Samráð um mikilvæg atriði í endurskoðuninni? c) Eðlilega gagnaöflun (documentation) og niðurstöðu endurskoðunarinnar?	ISA 220, gr. 21			
6. Staðfesti gæðarynir að hafa lokið hlutverki sínu fyrir áritun reikningskilanna?	ISA 220, gr. 19 (c)			

Niðurstaða gæðaeftirlitsmanna eftir yfirferð á ferlum gæðakerfis varðandi varðveisluráttvinnuþingum um úrbætur:

Almenn umsögn:

Alvarlegar athugasemdir:

Ábendingar: